

## Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 19 september 2022

Datum GS-besluit : 25 oktober 2022

### Vragen nr. 92

Vragen van **mw. J.M.E. de Groot** (SP) over asbest bij Tata Steel.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 19 september 2022 door het lid van Provinciale Staten, **mw. J.M.E. de Groot** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

### INLEIDING VRAGEN

In de afgelopen dagen verschenen er in het Noordhollands Dagblad drie artikelen over asbest bij Tata Steel. Het gaat om de artikelen 'Een op de vijf Tata Steel-werknemers blootgesteld aan asbest: Bedrijf begaat strafbaar feit'<sup>1</sup>, 'We werkten in wolken asbest bij de Hoogovens. En als we daar iets over wilden zeggen, zeiden ze: mond houden, anders vlieg je eruit'<sup>2</sup> en 'Oud-senator bezorgd over al het personeel bij Tata Steel: Iedereen die in dat bedrijf rondloopt ademt asbest in'<sup>3</sup>. Aanleiding tot de artikelen waren blijkbaar de antwoorden vragen van het Noordhollands Dagblad. Bij 35 asbestincidenten vanaf 2017 tot nu werden volgens de woordvoerder van Tata Steel 1.825 mensen geregistreerd die mogelijk asbestvezels in hun lichaam hebben gekregen door werk of verblijf op het terrein van Tata Steel.

ok in 2019 was er al aandacht voor de asbestslachtoffers van Tata Steel. Het Comité Asbestslachtoffers (CAS) deed aangifte tegen Tata Steel omdat Tata Steel de aanmerkelijke kans zou hebben aanvaard dat werknemers door blootstelling aan asbest komen te overlijden aan asbestkanker.<sup>4</sup> Ook na het verbod op asbest, in 1994, werden werknemers van Tata Steel onvoldoende beschermd als ze met asbest moesten werken, terwijl het bedrijf toen al wist dat asbest dodelijk kan zijn. Later dat jaar reageerde Tata Steel door verbeteringen door te voeren. Voormalige werknemers of nabestaande hoeven sedertdien geen langdurige procedures meer te volgen om een schadevergoeding te krijgen. Ook ging het bedrijf afgewezen zaken opnieuw bekijken.<sup>5</sup>

<sup>1</sup> [https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220915\\_63042022](https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220915_63042022)

<sup>2</sup> [https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220916\\_41317743](https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220916_41317743)

<sup>3</sup> [https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220916\\_68392307](https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220916_68392307)

<sup>4</sup> <https://nos.nl/artikel/2286627-asbestslachtoffers-doen-aangifte-tegen-tata-steel-voor-snelle-uitkering>

<sup>5</sup> <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/252802/tata-steel-buigt-voor-asbestslachtoffers-schadevergoeding-snel-uitbetaald>

**VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN****Vraag 1:**

De OD NZKG voert samen met de inspectie SZW, de Veiligheidsregio Kennemerland en Rijkswaterstaat gezamenlijke Brzo- inspecties uit. De verschillende diensten trekken daarbij samen op, ieder vanuit de eigen rol. De OD NZKG heeft, zo vermeldt het Noordhollands Dagblad, een geringe rol als het gaat om incidenten waarbij asbest vrijkomt. Bij sloopwerkzaamheden zou wel streng worden gecontroleerd. De rol van de inspectie SZW wordt in de krant niet belicht. In hoeverre heeft de inspectie SZW in de afgelopen jaren gecontroleerd bij werkzaamheden waarbij asbest vrij zou kunnen komen? Heeft de inspectie SZW in verband met het werken met asbest door werknemers van Tata Steel in de laatste vijf jaar Tata Steel een officiële waarschuwing gegeven, aan Tata Steel eisen gesteld tot naleving van de wet, het werk bij Tata Steel stilgelegd, Tata Steel een boete gegeven, een proces- verbaal gemaakt over Tata Steel of Tata Steel een dwangsom opgelegd? Zo nee, waarom niet?

**Antwoord 1:**

Wij hebben geen zicht op het aantal inspecties dat de afgelopen jaren door de Inspectie SZW is uitgevoerd en ook niet op eventuele maatregelen die door de Inspectie SZW aan Tata Steel zijn opgelegd naar aanleiding van niet-naleving van wettelijke regels omtrent het werken met asbest.

**Vraag 2:**

De provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor Tata Steel. De provincie verstrekt de vergunningen en ziet daar vervolgens op toe. De provincie kan handhavend optreden. In hoeverre hebben eventuele maatregelen, genomen door de inspectie SZW geleid tot handhavend optreden door de provincie Noord-Holland?

**Antwoord 2:**

De provincie treedt niet handhavend op bij het niet nakomen van maatregelen die zijn genomen door de inspectie SZW. Die taak ligt bij de inspectie SZW zelf.

**Vraag 3:**

Volgens art. 2.28 Arbobesluit moet er een veiligheids- en gezondheidsplan worden opgesteld ten aanzien van een bouwwerk dat bijzondere gevaren voor werknemers meebrengt of ten aanzien van bouwwerken waarvoor een meldingsplicht geldt. Asbest is een stof die een bijzonder gevaar voor gezondheid en veiligheid van werknemers oplevert. Is er een veiligheids- en gezondheidsplan voor het terrein van Tata Steel? Zo ja, hoe wordt gecontroleerd of dit wordt nageleefd?

**Antwoord 3:**

De provincie heeft geen bevoegdheden inzake arbeidsomstandighedenwetgeving. De Inspectie SZW ziet toe op naleving van arbeidsomstandighedenwetgeving door bedrijven.

**Vraag 4:**

(Bijna) iedereen weet dat asbest gevaarlijk is. Een overheid behoort dit zeker te weten. In de krant wordt verondersteld dat er heel veel asbest aanwezig is op het fabrieksterrein van Tata Steel. Voormalig SP- senator Bob Ruers stelt dat het bedrijf 'van onder tot boven' vol zit met asbest. Als asbest verwerkt is in platen komt het bij zagen vrij. Bovendien verbrossen asbestplaten in de loop der tijd, waarbij ook asbest vrijkomt. De woordvoerder van Tata Steel stelt dat er geen open

asbestbronnen meer zijn, maar dat zich nog op veel plekken asbest bevindt. Hiervan is een inventarisatie gemaakt. Is het inderdaad zo dat het bedrijf nog steeds 'van onder tot boven' vol zit met asbest? Wat doet Tata Steel eraan om van het asbest in het bedrijf af te komen, zodat zich op asbestgebied geen risico's meer voordoen?

**Antwoord 4:**

Tata Steel heeft bouwwerken en installaties die gebouwd of verbouwd zijn vóór 1994. Hierdoor is niet uitgesloten dat daar asbest is toegepast. Zolang asbest in een gesloten constructie zit, kunnen er geen asbestvezels vrijkomen.

Als Tata Steel bouwwerken gaat slopen, dient zij een sloopmelding bij de provincie te doen. Daarbij hoort in het algemeen ook een asbestinventarisatierapport. Dit inventarisatierapport dient door een gecertificeerd bedrijf te zijn opgesteld. Overigens moet natuurlijk ook de asbestsaneerder gecertificeerd zijn. De provincie houdt toezicht op dit proces en handhaaft indien daartoe aanleiding is.

**Vraag 5:**

Lang niet iedereen die asbestvezels inademt wordt daadwerkelijk ziek. Maar als mensen ziek worden van asbest, is dat pas heel veel jaren later dan dat de besmetting plaatsvond. Van de 1.825 mensen die de laatste vijf jaar bij 35 incidenten zijn blootgesteld aan asbestvezels zal lang niet iedereen ziek worden. Asbestvezels kunnen enige tijd in de lucht blijven zweven. Na verloop van tijd zakken de vezels naar beneden, maar kunnen daarna ook weer opdarwelen. Ook kunnen asbestvezels in bodem en grondwater terechtkomen. Er is dus een risico dat asbest zich verspreidt buiten het terrein van Tata Steel, waardoor ook anderen ziek worden. Wordt gemeten hoeveel asbest er in lucht, bodem en grondwater buiten het terrein van Tata Steel terechtkomt? Zo ja, wilt u ons op de hoogte stellen van de meetresultaten? Als dit niet gemeten wordt, is het dan mogelijk om dit te gaan meten?

**Antwoord 5:**

Wij onderstrepen dat het vrijkomen van asbest zoveel mogelijk voorkomen dient te worden.

Asbest in de bodem wordt in de regel veroorzaakt door de aanwezigheid van asbesthoudende puindelen, bijvoorbeeld door bijmenging van bouw- en sloopmateriaal. Als de bodem asbestverdacht is, zal eerst een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd voordat werkzaamheden in de bodem starten. Beleid hieromtrent is opgenomen in de Werkwijze Bodemsanering.

Asbest wordt niet gemeten via het provinciale grondwaterkwaliteitsmeetnet. Wij zien geen aanleiding dit te veranderen, omdat asbest een niet-mobiele stof is en zich niet via grondwater verspreidt.

Het voorkomen van asbest naar de buitenlucht door verspreiding moet zoveel mogelijk gebeuren door een goede naleving van de wet- en regelgeving voor bijvoorbeeld de activiteit slopen. Wanneer men met asbest werkt, zoals tijdens asbestsanering, worden er luchtmetingen uitgevoerd in de betreffende woning of het pand met het oog op de arbeidsomstandighedenwetgeving. Het structureel meten van asbestconcentraties op het provinciale luchtmeetnet wordt op dit moment niet gedaan en wij zien hierin ook geen toegevoegde waarde.

**Vraag 6:**

Wanneer wordt het verplicht alle asbesthoudende materialen definitief te verwijderen? Is dat op 1 januari 2029? Of geldt dit alleen voor asbestdaken?

**Antwoord 6:**

Op dit moment bestaat er geen verplichting om asbest te verwijderen uit bouwwerken en installaties. Een voorgenomen asbestdakenverbod vanaf 2024 heeft het niet gehaald in de Eerste Kamer.

**Vraag 7:**

Wat vindt u ervan dat Tata Steel nu alweer in verband gebracht wordt met ongezonde incidenten voor werknemers en omgeving? Bent u bereid om nog meer te gaan handhaven bij dit Brzo-bedrijf? Of kunt of wilt u dit niet? Graag ontvangen wij uw uitgebreid antwoord op deze vraag.

**Antwoord 7:**

Vanuit onze bevoegdheid en verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het bedrijf Tata Steel zetten wij intensief in op naleving van de voor Tata Steel geldende regelgeving. Wij informeren uw Staten met regelmaat over de stappen die wij hierin zetten, onder meer via de periodieke VTH-brief, maar ook wanneer de actualiteit daartoe aanleiding geeft. Zowel aanscherping van de vergunningen als het opleggen van lasten onder dwangsom bij niet-naleving zijn onder meer de instrumenten die ons daarbij ter hand staan.

Ons college heeft echter geen bevoegdheden ten aanzien van arbeidsomstandighedenwetgeving, derhalve kunnen wij op dat vlak geen toezicht houden en handhaven.